

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

24. maj 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 283 (Alm. del) af 27. april 2022 stillet efter ønske fra Louise Schack Elholm (V)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for den årlige økonomiske udgift for en arbejderfamilie (2 børn og bosat i ejerbolig), som følge af de skatte- og afgiftsinitiativer, der er gennemført, aftalt eller foreslået siden regeringsskiftet i 2019? Fsva. initiativer, der vedrører familietyper med specifikke karakteristika bedes lagt følgende realistiske antagelser til grund: 1 af personerne i husstanden får stillet fri telefon til rådighed gennem vedkommendes arbejde, håndværkerfradraget for energirenoveringer anvendes af begge voksne personer i husstanden, og husstanden har 1 tv-abonnement.

Svar

Finansministeriet ikke er bekendt med, at de i spørgsmålet forudsatte antagelser er "realistiske" i den forstand, at de er typiske for arbejderfamilier. Eksempelvis kan det oplyses, at det er ca. 7 pct. af de fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med en årsindkomst mellem 350.000 og 400.000 kr., der har fri telefon, og at kun lidt over 2 pct. af samme gruppe bruger det fulde håndværkerfradrag for energirenoveringer.¹

Det er lagt til grund for besvarelsen, at der spørges til ændring i den disponible indkomst og afgiftsbetalingen for familietyper. I besvarelsen indgår de skatte- og afgiftsinitiativer, som skønnes at have 1) en direkte virkning på disponibel indkomst, 2) en virkning på afgiftsbetalingen, eller 3) en indirekte virkning på disponibel indkomst gennem ændret beskatning af erhvervslivet, hvilket nedvælttes i lønningerne.

Det skal bemærkes, at der er en række udfordringer forbundet med at omsætte alle de bagvedliggende skatte- og afgiftsinitiativer til illustrative og retvisende virkninger for konkrete familietyper. For en række af regeringens initiativer kan der ikke

¹ Opgørelserne er baseret på en 33 pct. stikprøve af befolkningen i 2019 opregnet til 2022-niveau. Det er beregningsteknisk antaget, at en person får det maksimale håndværkerfradrag, hvis personen har et fradrag gennem Boligjobordningen (summen af håndværker- og servicefradrag), der er større eller lig det maksimale beløb for håndværkerfradraget. Med hensyn til fri telefon tager opgørelsen udgangspunkt i indkomst til multimediebeskatning, hvormed en person forudsættes at have fri telefon, hvis denne er positiv. Begge dele skønnes at overvurdere den faktiske andel af gruppen, der benytter henholdsvis det fulde håndværkerfradrag og fri telefon.

umiddelbart skønnes over virkningerne for familietyper, hvilket blandt andet hænger sammen med utilstrækkeligt beregningsgrundlag, og at nogle initiativer ikke er relevant for familietyperne. Derudover er der en række initiativer, der ikke er omfattet af de gængse regneprincipper for familietypeberegninger. For disse initiativer opgøres virkningen, hvis den pågældende familietype specifikt antages at være berørt af de konkrete initiativer. Den samlede virkning af regeringens skatte- og afgiftsinitiativer kan således variere på tværs af arbejderfamilier, afhængigt af deres specifikke karakteristika. Nedenfor er opstillet to forskellige scenarier for specifikke karakteristika for en arbejderfamilie.

Besvarelsen er hovedsageligt baseret på svar på Finansudvalgets spørgsmål L 1 nr. 40 af 7. december 2021, hvori der også fremgår en samlet oversigt over de indregnede initiativer. Besvarelsen adskiller sig imidlertid fra det tidligere svar som følge af et opdateret beregningsgrundlag for Finansministeriets Familietypemodell samt konsoliderede provenuvirkninger af de indregnede initiativer. Derudover er det nu muligt at indregne virkningen af *Forhøjelse af rumvarmeafgiften for fossile brændsler (L 90)*, som til dels påvirker erhvervslivet og til dels familietyper med specifikke karakteristika.

Samlet set skønnes initiativerne med direkte virkning på de disponible indkomster at medføre, at en arbejderfamilie med to børn i ejerbolig oplever en årlig stigning i disponibel indkomst på 3.200 kr., *jf. tabel 1*. I overensstemmelse med den sædvanlige metode til opgørelse af fordelingsvirkninger medregnes alene de umiddelbare virkninger på de disponible indkomster. Det betyder, at eventuelle adfærdsvirkninger ikke er medtaget i opgørelsen.

Det skal bemærkes, at der vedrørende forhøjelsen af det maksimale beskæftigelsesfradrag kun er anvist konkret finansiering for en del af lempelsen på nuværende tidspunkt (den resterende finansiering kommer fra initiativet ”erhvervsstøttesaning”, som en ekspertgruppe arbejder på konkrete forslag til).

Initiativer, der vedrører forbrugsafgifter, påvirker ikke disponible indkomster direkte, men initiativerne har en indirekte virkning på familiernes økonomi gennem køb af varer, der er pålagt forbrugsafgifter. Det skønnes, at afgiftslempelserne medfører et fald i afgiftsbetalingen på 500 kr. for en arbejderfamilie med to børn i ejerbolig. Opgørelsen er behæftet med betydelig usikkerhed, da der ikke er højkvalitetsdata om befolkningens forbrug.

Initiativerne målrettet erhvervslivet antages beregningsteknisk at blive nedvæltet i lønningerne i bred forstand og vil dermed beregningsteknisk være fordelingsmæssigt neutrale på tværs af befolkningen. På baggrund af dette skønnes initiativerne at indebære en reduktion i disponibel indkomst på 2.800 kr. for en arbejderfamilie med to børn i ejerbolig.

Tabel 1

Økonomisk virkning af skatte- og afgiftsinitiativer siden 2019 for en arbejderfamilie med to børn (i SFO og i børnehave) samt virkning af udvalgte specifikke initiativer

	Direkte virkning på disponibel indkomst ¹⁾	Afgifter ²⁾	Indirekte virkning på disponibel indkomst (erhvervslivet) ³⁾
Kroner (2022-niveau)			
Samlet virkning for familietypen	3.200	500	-2.800
<i>Scenario A</i>			
Virkning af de af spørgeren udvalgte specifikke karakteristika			
- Håndværkerfradrag, fuldt udnyttet af begge voksne	-6.400	-	-
- Fri telefon for én person	-1.300	-	-
- Moms på et tv-abonnementer	-	-200	-
Samlet virkning inkl. de af spørgeren udvalgte specifikke karakteristika	-4.500	300	-2.800
<i>Scenario B</i>			
Virkning af udvalgte specifikke karakteristika for familietypen			
- Elvarme	-	2.800	-
Samlet virkning inkl. udvalgte specifikke karakteristika	3.200	3.200	-2.800

Anm.: Virkningen er opgjort på baggrund af 2030-regler i 2022-niveau, og alle beløb er afrundet til nærmeste 100 kr. Det forudsættes, at arbejderfamilien bor i ejerbolig. Virkningen er opgjort for en arbejderfamilie, der antages ikke at indbetale til en aldersopsparing (ikke-fradragsberettigede pensionsordninger). Det medfører, at den fulde virkning af forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget indgår i den direkte virkning på den disponible indkomst. Opgøres virkningerne alternativt for en arbejderfamilie med aldersopsparing, så vil en del af lempelsen fra højere beskæftigelsesfradrag ved fastholdt indbetalingsprocent blive omsat til større pensionsindbetalinger, da familiens aldersopsparing beskattes med en lavere marginalsat.

- 1) I den direkte virkning på disponibel indkomst er medregnet den fulde virkning af forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag, højere fradrag for fagforeningskontingent, nedsættelse af bundskatten og afskaffelse af hovedaktionærnedslaget.
- 2) Den ækvivalente virkning på disponibel indkomst af ændrede afgifter er opgjort inkl. moms, og der er medregnet virkning af lempelse af den alm. elafgift, indeksering af afgifter, forhøjelse af emballageafgiften på papir, plast og engangsservice samt forhøjelse af vandafgiften. For beregning af elafgiften benyttes Energistyrelsens typiske elforbrug under antagelse af, at ejere bor i hus.
- 3) Initiativer målrettet erhvervslivet, herunder selskabskatter, afgifter mv., antages at blive nedvæltet i lønningerne og vil dermed beregningsteknisk være fordelingsmæssigt neutrale (overførsler og lønninger påvirkes symmetrisk).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Finansministeriets Familietypemodul (ØR december) og svar på Finansudvalgets spørgsmål L 1 nr. 40 af 7. december 2021.

I et eksempel (*scenario A*), hvor en arbejderfamilie med to børn i ejerbolig har én fri telefon til rådighed, benytter håndværkerfradraget for energirenoveringer fuldt af begge voksne i husstanden og har et tv-abonnement, vil arbejderfamilien samlet set opleve en nedgang i disponibel indkomst som følge af initiativerne.

En arbejderfamilie med de tre specifikke karakteristika oplever en nedgang i disponibel indkomst på 4.500 kr. som følge af initiativerne med en direkte virkning, mens den disponible indkomst falder yderligere 2.800 kr. som følge af initiativer

målrettet erhvervslivet. Familiens afgiftsbetaling er omtrent uændret, svarende til et fald i afgiftsbetalingen på 300 kr.

Det skal bemærkes, at der vedrørende initiativet om beskatning af fri telefon er tale om en tilbagerulning af en planlagt skattelettelse. Initiativet har således ikke i praksis medført en nedgang i disponibel indkomst.

I et andet eksempel (*scenario B*), hvor en arbejderfamilie ikke har de tre specifikke karakteristika men opvarmer sin bolig med elvarme, vil stigningen i disponibel indkomst som følge af regeringens skatte- og afgiftsinitiativer imidlertid være større.

For en arbejderfamilie med elvarme vil afgiftsbetalingen således samlet set falde med 3.200 kr., hvilket er ud over en stigning i disponibel indkomst på 3.200 kr. som følge af initiativerne med en direkte virkning, og en nedgang i disponibel indkomst på 2.800 kr. som følge af initiativer målrettet erhvervslivet.

Det skønnes, at ca. 8,5 pct. af de fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med en årsindkomst mellem 350.000 og 400.000 kr. bor i en bolig, som opvarmes med elvarme (elpaneler eller varmepumper).

Arbejderfamilien kan derudover være berørt af andre initiativer, der vedrører specifikke karakteristika, hvilket vil ændre den samlede virkning af regeringens skatte- og afgiftsinitiativer. Virkningen af disse initiativer, fx forhøjede afgifter på cigaretter, er ikke indregnet i besvarelsen. En samlet oversigt over virkning af initiativer, der vedrører specifikke karakteristika, fremgår af svar på Finansudvalgets spørgsmål til L 1 nr. 40 af 7. december 2021.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister